Czwarte laboratorium z przedmiotu Wprowadzenie do sztucznej inteligencji

Autor Łukasz Jaremek 310710

Data grudzień 2021

Praca wykonana samodzielnie.

Użyte technologie

Język: Python 3.8.8

Biblioteki ponad standardowe:

Brak

Regresja i klasyfikacja

Problem:

Implementacja drzewa decyzyjnego z algorytmem ID3, przeprowadzenie klasyfikacji motodą k-krotnej walidacji krzyżowej.

Dane

Sprawdźmy na początku jak wyglądają nasze dane.

Jest to zbiór zawierający 12960 rekordów, każdy posiada 9 parametrów, z czego ostatni jest wartością poszukiwaną, którą będziemy chcieć wydedukować na podstawie pozostałych ośmiu.

Wartości kluczowe oraz ich ilość wystąpień:

Nazwa	Ilość wystąpień
recommend	2
priority	4266
not_recom	4320
very_recom	238
spec_prior	4044

Jak widać, dwie klasy (recommend, very_recom) są bardzo nieliczne, z czego liczba wystąpień pierwszej jest bliska zeru. Będzie to z pewnością miało wpływ na wyniki przeprowadzonych testów.

Podział danych i klasyfikacja

Podział danych polega na podzieleniu całego zbioru na X równych (o ile to możliwe) części. Pierwsze X-1 części (treningowych) posłuży do trenowania drzew losowych, natomiast ostatni zbiór (testowy) posłuży do sprawdzenia, czy las losowy poprawnie klasyfikuje dane (decyzja lasu losowego to najczęściej występujący wynik we wszystkich drzewach).

Zacznijmy od podzielenia zbioru na 3 części. Otrzymujemy wtedy wynik:

Otrzymana → Oczekiwana ↓	not_recom	priority	recommend	spec_prior	very_recom
not_recom	1449	0	0	0	0
priority	433	886	0	32	34
recommend	0	0	0	0	0
spec_prior	293	48	0	1039	0
very_recom	27	33	1	0	45

Średnie Acc dla 5 prób: 0.82

Podział na 5 części:

Otrzymana → Oczekiwana ↓	not_recom	priority	recommend	spec_prior	very_recom
not_recom	837	0	0	0	0
priority	162	646	0	38	14
recommend	0	0	0	0	0
spec_prior	99	36	0	696	0
very_recom	8	25	0	0	31

Średnie Acc dla 5 prób: 0.92

Możemy zauważyć, że po przekątnej zawsze jest największa liczba w wierszu/kolumnie, co oznacza, że las w większości przypadków poprawnie typuje wynik.

Natomiast w kolumnie i wierszu z klasą recommend jest zawsze liczba bliska zeru – wynika to z bardzo niskiej liczebności tej klasy (dwa wystąpienia). Przy podziale danych na więcej niż 4 części, dochodzi do sytuacji, gdzie dwa drzewa (które dostały do treningu wiersz z tą klasą) podadzą poprawny wynik, natomiast reszta (3 lub więcej) nie zna takiej klasy, więc poda wynik, który bazuje na innych kolumnach, co będzie zwykłym zgadywaniem i nie gwarantuje poprawności.

Macierze pomyłek

Sprawdźmy jak wyglądaja macierze pomyłek. Sprawdziny to na skrajnej klasie (**recommend** z liczbą wystąpień rowną 2) oraz na przeciętnej (**priority**).

Recommend dla k=5:

	Wartości rzeczywiste	
Wartości oczekiwane	TP = 0	FP = 0
	FN = 0	TN = 2317

Widzimy, że TN został obliczony poprawnie, natomiast nie widać ani jednego wystąpienia dla FP, FN czy TP, co wynika z tego, że prawdopodobieństwo trafienia na klasę recommend jest bardzo niskie.

Priority dla k=5:

	Wartości rzeczywiste		
Wartości oczekiwane	TP = 667	FP = 82	
	FN = 153	TN = 1640	

Tutaj natomiast widać bardziej poprawny rozkład, TP oraz TN wyraźnie przeważają nad FN i FP co świadczy o poprawnym działaniu lasu.

Wskaźniki dodatkowe (uwzględniające wszystkie klasy) dla powyższych danych:

Nazwa	Wartość
TPR	0.86
FPR	0.04
PPV	0.90
Acc	0.91

Wpływ podziału danych na wyniki

Sprawdźmy jak parametr k (ilość zbiorów, na które dzielimy zbiór pierwotny) wpłynie na wyniki.

Dla 5 prób:

k	Średnie Acc na zbiorze testowym	Średnie Acc na zbiorze treningowym
3	0.82	0.95
5	0.92	0.96
8	0.950	0.93
13	0.952	0.97
30	1.0	1.0

Jak widać, zwiększanie **k** wpływa na wzrost **Acc** na zbiorze testowym jak i treningowym, co świadczy o tym, że zbiory są do siebie bardzo podobne oraz, że nie może dojść w tym przypadku do przetrenowania na takim zbiorze testowym. Dane są dzielone w sposób pseudo - losowy co świadczy o równomiernym rozkładzie danych w zbiorze pierwotnym.

Przykładowe drzewo

Można powiedziec, że drzewo decyzyjne jest bytem reprezentowalnym (da się przestawić w zrozumiały dla człowieka sposób) – co może być prawdą, lecz nie musi.

Drzewo dla zbioru danych z kilkoma / kilkunastoma wszystkimi klasami da się narysować na kartce A4, natomiast drzewo stworzone z zadanego zbioru danych jest tak duże, że aż nieczytelne. Wyobraźmy sobie teraz las, złożony z takich potężnych drzew – bez wielogodzinnej analizy nic byśmy z tego nie wywnioskowali.

Dlatego przykładowe drzewo, przedstawione niżej powstało z sztucznie wygenerowane zbioru danych w postaci:

x1	x2	x3	У
A	w	t	0
A	w	n	1
В	u	t	0
В	i	t	1
A	u	n	0
В	w	n	1

Drzewo (rysowane w Pythonie):

```
NULL -> x2

u -> x3

n -> 0

t -> 0

w -> x3

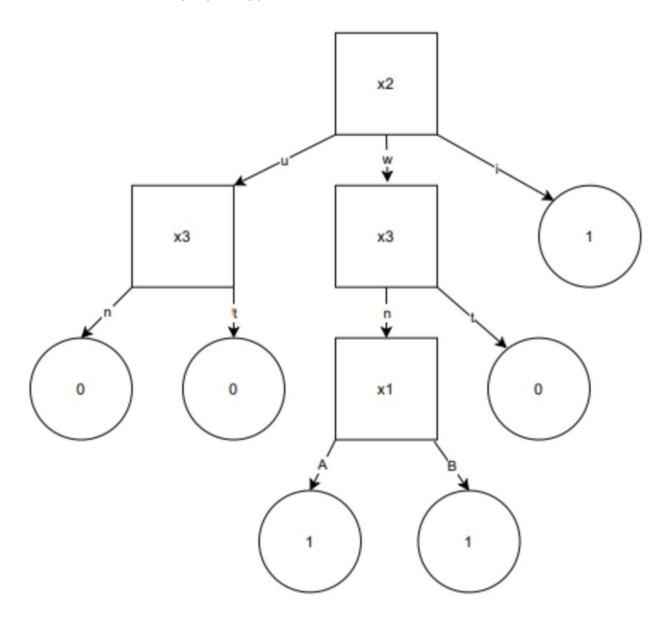
t -> 0

n -> x1

A -> 1

B -> 1
```

To samo drzewo w bardziej czytelnej postaci:

Podsumowanie laboratorium

Drzewo decyzyjne to względnie prosty, lecz co najważniejsze wytłumaczalny algorytm na szacowanie wyniku na podstawie danych. Nie wymaga on znajomości zaawansowanej mateamtyki, a na raz napisanym drzewie można klasyfikować wiele zbiorów danych, o ile spełniają pewne kryteria. Skuteczność drzewa sięga 90% co przy tak małym zaangażowaniu w jego implementację nie jest złym wynikiem.

Isotną wadą natomiast jest nieradzenie sobie z nowymi danymi, których nie było w zbiorze treningowym, lub było ich mało. Lub podejmowanie decyzji w momentach, gdy dwie potencjalne odpowiedzi mają taką sama szansę wystąpienia.